

FILOZOFIA – PROGRAM KSZTAŁCENIA

STUDIA 2. STOPNIA

FILOZOFIA – PROGRAM KSZTAŁCENIA ¹

[1] **KIERUNEK:** filozofia

[2] **ZWIĘZŁY OPIS KIERUNKU**

[2.1] **OPIS KIERUNKU**

Filozofia jest, obok matematyki, najstarszą dyscypliną wiedzy. Do początków XIX wieku programy uniwersyteckie filozofii zawierały wszystkie nauki teoretyczne z wyjątkiem matematyki i teologii, obecnie natomiast w ich skład wchodzi historia filozofii oraz dyscypliny filozoficzne: logika, epistemologia, ontologia, etyka, estetyka, antropologia filozoficzna.

Studia na kierunku filozofia oferowane przez Uniwersytet Łódzki łączą w sobie tradycyjną rozległość zainteresowań z nowoczesnym podejściem do nauczania. Dzięki daleko idącej swobodzie kształtowania indywidualnego programu studiów przez studentów (70 % zajęć wybieranych przez studentów), pozwalają na zdobycie wiedzy najlepiej dopasowanej do ich potrzeb i oczekiwań, jednocześnie dając jej solidny fundament w postaci obowiązkowych kursów z podstawowych dyscyplin systemowych, niezbędnych do rozpoczęcia kariery zawodowej w szkolnictwie a także instytucjach społecznych i kulturalnych, w których przydatna jest umiejętność poprawnego formułowania oraz interpretowania myśli w mowie i piśmie.

Filozofia w UŁ oferuje studentom możliwość wyjazdów na studia w innych krajach w ramach programu ERASMUS; ma zawarte umowy o współpracy w ramach tego programu z uniwersytetami różnych krajów UE oraz Turcji, m. in. w: Madrycie, Santiago de Composteli, Bonn, Bremie, Frankfurtie n. Odrą, Nantes, Jyvaskyla i Isparcie.

[2.2.] **WZORCE MIĘDZYNARODOWE**

Program kształcenia na kierunku filozofia zgodny jest z opracowanymi w innych krajach wzorcowymi opisami efektów kształcenia dla kierunków należących do obszaru nauk humanistycznych. Na szczególną uwagę zasługuje zgodność z opracowanymi przez brytyjską The Quality Assurance Agency for Higher Education *Subject Benchmark Statements* dla kierunku: *Philosophy*².

Przy tworzeniu programu kształcenia uwzględniono także zawarte w odpowiednich *Subject Benchmark Statements* wskazówki dotyczące metod nauczania oraz oceny realizacji efektów kształcenia przez studentów. Kolejnym źródłem inspiracji dla twórców niniejszego programu kształcenia były wskazówki zawarte w opracowaniach projektu Tuning (*Tuning Educational Structures in Europe*).

Kluczowa dla programu idea modularyzacji rozumianej jako zespolenie tematycznie powiązanych pojedynczych przedmiotów w większe, wewnętrznie zróżnicowane pod względem formalnym, jednostki dydaktyczne, jak też wybieralności modułów oraz autonomicznych przedmiotów, z powodzeniem realizowane są przez programy

---

¹ Dokument przygotowany zgodnie z:

- załącznikiem do Uchwały nr 423 Senatu UŁ podjętej na 33 roboczym posiedzeniu w kadencji 2008 – 2012 w dniu 23 stycznia 2012 r. w sprawie: wytycznych w zakresie tworzenia programów kształcenia w Uniwersytecie Łódzkim,
- sugestiami zawartymi w liście Prorektora ds. programów i jakości kształcenia UŁ prof. dra hab. Jarosława Płuciennika z dn. 10.10.2012 r.

²<http://www.qaa.ac.uk/Publications/InformationAndGuidance/Pages/InformationAndGuidanceSearchResults.aspx?k=philosophy> (dostęp: 18.01.2013).

kształcenia w innych europejskich uczelniach (np. niemieckich – Giessen³; szkockich – St Andrews).

Metoda tutoring, która pozwoliła na ujednoczenie studiów drugiego stopnia dla kandydatów z licencjatem z filozofii oraz absolwentów innych kierunków, oparta jest na wzorcach Oxfordzkich i służy doskonaleniu edukacji zindywidualizowanej, będącej jednym z priorytetów programu.

Nauka i praktyka swobodnego posługiwania się językiem obcym, na którą szczególnie nacisk położono na studiach drugiego stopnia (dwa rodzaje translatorium, seminarium obcojęzyczne) kieruje się zasadami wypracowanymi w Europejskim Systemie Opisu Kształcenia Językowego.

Studenci kierunku Filozofia w UŁ, podobnie jak młodzież akademicka z innych krajów UE, mają możliwość wyjazdów na studia oraz na praktyki do innych państw, z którymi podpisano umowy o współpracy w ramach programu ERASMUS.

[3] **POZIOM:** studia 2. stopnia (magisterskie)

[4] **PROFIL:** ogólnoakademicki

[5] **FORMA STUDIÓW:** studia stacjonarne

[6] **ZASADNICZE CELE KSZTAŁCENIA**

Studia oferują rozbudowaną i pogłębioną wiedzę oraz możliwość wykształcenia umiejętności w zakresach następujących dziedzin: historii filozofii, logiki, estetyki, epistemologii i etyki. Dają znajomość innych dyscyplin filozoficznych i aktualnego stanu badań w poszczególnych subdyscyplinach. Pozwalają nabyć wiedzę o konkretnych tradycjach filozoficznych, koncepcjach i szczegółowych zagadnieniach stosownie do wybranych przez studenta modułów i zajęć. Kształcą znajomość nowożytnego języka obcego umożliwiającą samodzielne pisanie i tłumaczenie tekstów filozoficznych. Kształtują umiejętność pracy w grupie, prezentowania poglądów filozoficznych, analizy i interpretacji tekstów filozoficznych oraz tłumaczenia tekstów filozoficznych. Pomagają wypracować postawę gotowości do artykułowania i uzasadniania własnych poglądów, oraz nawyk ustawicznego kształcenia, w szczególności edukacji na studiach trzeciego stopnia. Edukacja na poziomie magisterskim ma umożliwić:

(a) podjęcie studiów trzeciego stopnia na tym samym wydziale,

(b) podjęcie pracy wymagającej tytułu zawodowego magistra, w tym także do prowadzenia zajęć z etyki i edukacji filozoficznej w szkole (pod warunkiem uzyskania uprawnień nauczycielskich).

[7] **TYTUŁ ZAWODOWY:** magister

[8] **MOŻLIWOŚCI ZATRUDNIENIA I KONTYNUACJI KSZTAŁCENIA**

Po ukończeniu filozofii można znaleźć zatrudnienie m.in. jako:

- nauczyciel filozofii i etyki w szkołach ponadpodstawowych,
- dziennikarz,
- wykwalifikowany pracownik szeroko pojętego sektora kultury i mediów,
- wykwalifikowany pracownik szeroko pojętych instytucji społecznych.

---

³ Por. Jabłkowska J., *Niemiecka rama kwalifikacji*;

http://www.umed.lodz.pl/pl/akt/inf/tmp/10lpb/JJablkowska_niemiecka20RK_120509.pdf (dostęp: 18.01.2013).

Absolwent studiów magisterskich może kontynuować kształcenie na studiach doktoranckich, których rekrutacja i wymagania wstępne przewidują kompetencje zdobyte na II stopniu filozofii. Może także kontynuować kształcenie na studiach doktoranckich w krajach, gdzie obowiązuje trzystopniowy system kształcenia uniwersyteckiego. Dla absolwenta II stopnia filozofii otwarte są studia podyplomowe i kursy dokształcające w UŁ i innych uczelniach, uzupełniające jego wykształcenie.

[9] WYMAGANIA WSTĘPNE, OCZEKIWANE KOMPETENCJE:

ukończone studia I stopnia z filozofii lub I bądź II stopnia z innego kierunku.

[10] ZASADY REKRUTACJI Z LIMITEM MIEJSC NA ROK AKADEMICKI 2014/2015

Limit miejsc: 50

Zasady kwalifikacji: absolwentów studiów licencjackich kierunku filozofia lub studiów licencjackich albo magisterskich kierunków innych niż filozofia przyjmuje się studentów na podstawie rankingu sporządzonego według średniej ocen ze studiów.

[11] DZIEDZINY I DYSCYPLINY NAUKOWE, DO KTÓRYCH ODNOSZĄ SIĘ EFEKTY KSZTAŁCENIA: filozofia

[12] OBSZAR KSZTAŁCENIA: humanistyczny

[13] KIERUNKOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA z odniesieniem do obszarowych efektów kształcenia określonych dla obszaru nauk humanistycznych II stopnia znajdują się w **Załączniku nr 1**.

Analiza zgodności z deskryptorami obszarowymi: wszystkie deskryptory obszarowe z profilu akademickiego zostały uwzględnione.

[14] PROGRAM FILOZOFII JEST ZGODNY z misją Uniwersytetu Łódzkiego i strategią rozwoju uczelni oraz strategią rozwoju Wydziału Filozoficzno-Historycznego. Szczegółowa Strategia Rozwoju Kierunku Filozofia znajduje się w **Załączniku nr 2**.

[15] RÓŻNICE W STOSUNKU DO INNYCH PROGRAMÓW KSZTAŁCENIA O PODOBNIENIE ZDEFINIOWANYCH CELACH I EFEKTACH KSZTAŁCENIA:

Kierunek filozofia cechuje się następującymi własnościami odróżniającymi go od pozostałych kierunków oferowanych studentom:

- Stanowi najogólniejszy namysł nad zjawiskami, których dookreśleniem zajmują się pozostałe nauki szczegółowe – zarówno ścisłe i humanistyczne.
- Jego przedmiotem jest niejednorodny zbiór problemów i pytań nagromadzonych przez 2,5 tysiąca lat istnienia tej dziedziny. Wielu z tych pytań nie podejmuje żadna inna dziedzina lub też podejmuje je jedynie fragmentarycznie.
- Filozofia posługuje się zarówno metodami apriorycznymi (dowód, eksperyment myślowy), jak i aposteriorycznymi (poprzez odwołanie do wiedzy gromadzonej przez nauki szczegółowe).
- Pozwala na syntezę wiedzy z rozmaitych, niekiedy bardzo odległych dziedzin nauki, dzięki czemu ułatwia badania multi- i interdyscyplinarne.
- Pozwala na prześledzenie i analizę kluczowych dla kultury i cywilizacji idei w ujęciu historycznym i systemowym.
- Wyrabia kompetencje społeczne pozwalające na kształtowanie postaw takich jak: tolerancja, otwartość intelektualna i antydogmatyzm.

[16] **PLANY STUDIÓW, O KTÓRYCH MOWA W § 3 UST. 1 PKT 4.** Plan studiów w postaci siatki godzin znajduje się w **Załączniku nr 3**. Komentarz do siatki godzin znajduje się w **Załączniku nr 4**.

[17] **BILANS PUNKTÓW ECTS WRAZ ZE WSKAŹNIKAMI CHARAKTERYZUJĄCYMI PROGRAM STUDIÓW:**

- 1) łączna liczba punktów, jaką student musi zdobyć, aby uzyskać określone kwalifikacje: 133 punktów ECTS,
- 2) łączna liczba punktów ECTS którą student musi uzyskać na zajęciach kontaktowych (wymagających bezpośredniego udziału wykładowców i studentów): 133 punktów ECTS,
- 3) łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia: 132 punktów ECTS,
- 4) łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych i projektowych: 0 punktów ECTS;
- 5) minimalna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać realizując moduły kształcenia w zakresie zajęć ogólnouczeniowych lub na innym kierunku studiów: 0 punktów ECTS;
- 6) minimalna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach z wychowania fizycznego: 1 punkt ECTS;
- 7) procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z obszarów kształcenia, jeśli program kształcenia na danym kierunku jest przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia: 100%.

[18] **OPIS POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW LUB MODUŁÓW PROCESU KSZTAŁCENIA**, zgodny z wymogami obowiązującymi w tym zakresie w Uniwersytecie Łódzkim, znajduje się w systemie USOS w postaci kompletu sylabusów. Pełniący funkcję skróconego opisu przedmiotów i modułów komentarz do siatki godzin znajduje się w **Załączniku nr 4**.

[19] **TABELA OKREŚLAJĄCA RELACJE MIĘDZY EFEKTAMI KIERUNKOWYMI A EFEKTAMI KSZTAŁCENIA**, zdefiniowanymi dla poszczególnych przedmiotów lub modułów procesu kształcenia znajduje się w **Załączniku nr 5**. Komentarz do tabeli znajduje się w **Załączniku nr 6**.

[20] **OPIS SPOSOBU SPRAWDZENIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA** w ramach danego programu z odniesieniem do konkretnych przedmiotów lub modułów procesu kształcenia. Formatka ewaluacyjna wraz z sugestiami zastosowania różnych form ewaluacji do konkretnych typów zajęć znajduje się w **Załączniku nr 7**.

[21] **OKREŚLENIE WYMIARU, ZASAD I FORM ODBYWANIA PRAKTYK**. Studentów studiów drugiego stopnia na kierunku filozofia nie obowiązują praktyki zawodowe.

[22] **EWENTUALNY PLAN ZAJĘĆ WYKŁADOWCÓW WIZYTUJĄCYCH**

[23] **WYKAZ I WYMIAR SZKOLEŃ OBOWIĄZKOWYCH.**

- szkolenie bhp dla studentów I roku studiów magisterskich zostanie przeprowadzone w formie samokształcenia kierowanego na stronie <https://szkolenia.uni.lodz.pl>
- szkolenie e-learningowe z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego

[24] DZIEDZINA LUB DZIEDZINY, DO KTÓRYCH ODNOSZĄ SIĘ EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA DANEGO KIERUNKU STUDIÓW ZE WSKAZANIEM PROCENTOWYCH UDZIAŁÓW, W JAKICH PROGRAM STUDIÓW ODNOSI SIĘ DO POSZCZEGÓLNYCH DZIEDZIN NAUKI.

Efekty kształcenia realizowane na studiach drugiego stopnia kierunku filozofia w 100% odnoszą się do dziedziny nauk humanistycznych.

[25] WEWNĘTRZNY SYSTEM ZAPEWNIENIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

Wewnętrzny system analizy jakości i efektów kształcenia na studiach filozoficznych w Instytucie Filozofii Uniwersytetu Łódzkiego zgodny jest z polityką zarządzania jakością kształcenia na Wydziale Filozoficzno-Historycznym.

Program kształcenia na kierunku filozofia konsultowany jest z Wydziałową Komisją do Spraw Jakości Kształcenia (zobowiązana do popularyzowania dobrych praktyk). Komisja rekomenduje program Dziekanowi, który przedstawia go do akceptacji Radzie Wydziału. Uczelniana Komisja do Spraw Jakości Kształcenia rekomenduje w charakterze wzorców konkretne sylabusy na stronie internetowej www.sylabusy.uni.lodz.pl, rekomenduje programy Rektorowi i przedkłada Senatowi uczelni do zatwierdzenia.

Aby zapewnić odpowiednią jakość kształcenia oraz działać w zgodzie z polityką Wydziału Filozoficzno-Historycznego Instytut Filozofii wytycza sobie następujące cele:

- 1) Dbanie o wzrost współpracy z zagranicą w ramach działalności dydaktycznej i naukowej.
- 2) Określenie efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw zgodnych z efektami kształcenia opisanymi w KRK dla Szkolnictwa Wyższego.
- 3) Zapewnienie funkcjonowania systemu punktacji ECTS, co umożliwi studentom z innych uczelni, w tym zagranicznych, na studiowanie na naszym kierunku.
- 4) Utworzenie w IF spójnego systemu weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia.
- 5) Identyfikowanie roli IF i jego pozycji na rynku edukacyjnym.

Cele te będą realizowane poprzez:

- 1) Analizę systemu punktacji ECTS obowiązującej na kierunku Filozofia pod kątem zwiększenia mobilności studentów oraz zwiększenia możliwości przenoszenia osiągnięć studentów.
- 2) Pracę nad zwiększeniem oferty dydaktycznej w językach obcych.
- 3) Stałą kontrolę poziomu osiągnięć studentów po każdym semestrze studiów; wyciąganie i wdrażanie wniosków dotyczących metod postępowania wobec zarysowujących się konkretnych problemów dydaktycznych.
- 4) Wprowadzenie procedury analizy prac licencjackich i magisterskich pod kątem uzyskiwanych efektów kształcenia określonych dla seminariów licencjackich i magisterskich.

- 5) Dokonywanie przez nauczycieli akademickich kontroli poziomu merytorycznego okresowych prac pisanych przez studentów oraz autorskich projektów warsztatowych realizowanych przez studentów na zajęciach. A. Recenzowanie, ocenianie i omawianie ze studentami każdej pracy pisemnej bądź projektu warsztatowego zrealizowanego na zajęciach. B. Archiwizowanie elektroniczne każdej pracy pisemnej, archiwizowanie dokumentacji zadań projektowych, w wersji pierwotnej i po dokonaniu poprawek przez studenta z wyjątkiem ćwiczeń warsztatowych pisanych w trakcie zajęć, które są archiwizowane w formie papierowej. C. Porównywanie poziomu prac studenckich w poszczególnych semestrach i latach studiów, a także porównywanie postępów (przez promotorów prac dyplomowych), bądź ich braku w pracy poszczególnych studentów.
- 6) Wyciąganie przez nauczycieli akademickich wniosków z semestralnych ocen wszystkich zajęć dydaktycznych dokonywanych przez studentów w ramach anonimowej procedury ankietowej.
- 7) Przeprowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych przez Kierowników Katedr na podstawie formularza zawierającego samoocenę hospitowanego oraz ocenę hospitującego według tych samych kryteriów.
- 8) Monitorowanie pozycji IF na „rynku edukacyjnym”.
- 9) Regularne konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi i uwzględnianie ich uwag w konstruowaniu zajęć dydaktycznych i praktycznych.

[26] **MINIMUM KADROWE**

prof. dr hab. Grzegorz Malinowski, prof. dr hab. Marek Styczyński, prof. dr hab. Grzegorz Sztabiński, prof. dr hab. Barbara Tuchańska, dr hab. Marek Grygorowicz, prof. UŁ; dr hab. Maciej Kaniowski, prof. UŁ; dr hab. Ryszard Kleszcz, dr hab. Marek Kozłowski prof. UŁ; dr hab. Janusz Maciaszek, prof. UŁ; dr hab. Paweł Pieniążek, prof. UŁ; dr hab. Tadeusz Skalski, prof. UŁ; dr Paweł Grabarczyk, dr Krzysztof Kędziora; dr Katarzyna de Lazari-Radek; dr Dawid Misztal, dr Dorota Rybarkiewicz; dr Tomasz Sieczkowski, dr Tomasz Śliwiński.

[ZAŁĄCZNIKI:]

1. Kierunkowe efekty kształcenia z odniesieniem do obszarowych efektów kształcenia określonych dla obszaru nauk humanistycznych II stopnia.
2. Strategia rozwoju kierunku filozofia.
3. Siatka godzin dla kierunku filozofia, studia drugiego stopnia.
4. Komentarz do siatki godzin.
5. Tabela określająca relacje między efektami kierunkowymi a efektami kształcenia, zdefiniowanymi dla poszczególnych przedmiotów lub modułów procesu kształcenia (macierz).
6. Komentarz do macierzy.
7. Formatka ewaluacyjna wraz z sugestiami zastosowania różnych form ewaluacji do konkretnych typów zajęć.

AUTORZY PROGRAMU:

dr Janusz Ciuciura [12,5%]
dr Paweł Grabarczyk [15%]
dr Małgorzata Gwarny [30%]
dr Katarzyna de Lazari-Radek [10%]
dr Dawid Misztal [12,5%]

dr Tomasz Sieczkowski [20%]